Dinsdag 7 December 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 4074

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. ags).
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Conferentie Roosevelt - Churchull - Inonu.

Nazies voeren troepen aan naar Bulgaars-Turkse grens.

Nieuwe Russische doorbraak in Dnjepr-bocht.

Vliegvelden van Athene hevig gebombardeerd.

NOG 11 JAPANSE SCHEPEN IN DE GROND GEBOORD.

KONING GEORGE HEEFT INFLUENZA.

Een bekendmaking van het Buckingham Paleis zeide, dat Koning George een aanval van influenza heeft en enkele dagen op zijn kamer zal moeten blijven. Men gelooft, dat de aanval des Konings niet ernstig is. Het laatst verscheen hij in het publiek op Donderdag van de vorige week, toen hij een dag op het veld doorbracht met cadetten van het Britse leger (Londen, (AP) 7.12).

DERDE CONFERENTIE GAANDE.

Gemeld wordt, dat een derde in de reeks van grote internationale conferenties thans plaats vindt. Deze bijeenkomst vindt ook plaats in Noord-Afrika en men gelooft, dat de Turkse betrekkingen met de Geallieerde mogendheden er bij betrokken zijn. In verband hiermede herinnert men aan de besprekingen, welke Anthony Eden, op 6 November te Caïro had met den Turksen Minister van Buitenlandse Zaken, Numan Menemencioglu. Volgens buitenlandse berichten zijn de voornaamste deelnemers aan deze conferentie Roosevelt, Churchill en President Inonu van Turkije. Men zegt, dat Churchill vergezeld is van Eden. Roosevelt zou vergezeld zijn van Harry Hopkins en Inonu van Menemencioglu.

Inonu's aanwezigheid geeft duidelijk te kennen, dat deze nieuwe belangrijke gebeurtenis in de grote reeks van strategische en politieke zetten der Geallieerde leiders, gebaseerd is op het Engels-Turkse vriendschapsverdrag van 1939, waarbij Turkije beloofde Groot Britannië te zullen bijstaan in geval van een aanval welke zou leiden tot vijandelijkheden in het Middellandse Zeegebied. Tot nu toe werd dit pact niet tot uitvoering gebracht.

Uit Ankara blijkt de laatste tijd steeds meer de toenemende vastberadenheid van Turkije om in oorlog te treden aan Geallieerde zijde, zij het misschien dat de Turken niet zelf aan het front zullen behoeven te vechten. Naar men gelooft heeft Rusland, welks betrekkingen met Turkije de laatste tijd heel wat verbeterd zijn aangedrongen op het belang van een Turkse inmenging (Londen, (AP) 6.12).

INONU NAAR ANKARA TERUG?

De Duitse radio deelde mede, dat de Turkse President, Ismet Inonu, Maandagavond uit Caïro naar Ankara is teruggekeerd.

De Conferentie van Caïro wordt aldus beschouwd als te zijn beëindigd. De radio zeide, dat het Turkse cabinet ogenblikkelijk bijeen zal komen. (New York, (AP) 7.12).

STALIN IN MOSKOU TERUG.

Officieel wordt uit Moskou medegedeeld, dat Stalin er veilig is teruggekeerd na zijn eerste reis in oorlogstijd naar het buitenland en zijn gewaagde vlucht naar Teheran voor de bijeenkomst met Roosevelt en Churchill.

Volgens het Russische inzicht in het grootste vraagstuk van de oorlog — het tweede front — geregeld door de conferentie te Teheran. De radio van Moskou zond de gezamenlijke verklaring van Stalin, Roosevelt en Churchill uit, die Dinsdagmorgen in de Sovjet-pers zou worden gepubliceerd.

Stalin had de kortste maar gevaarlijkste reis van de drie leiders om in Teheran te komen. Zijn reis van 2700 kilometer bracht hem over de grote steppen van Zuid-Rusland, over de Kaspische Zee en de Elburz gebergten naar het Perzische plateau.

Deze reis is meestal gevaarlijk als gevolg van de laaghangende wolken, de regens en de lage temperatuur welke sneeuw en ijsvorming op de vleugels van het vliegtuig veroorzaakt. (Moskou, (AP) 6.12).

ROOSEVELT EN CHURCHILL IN TURKIJE?

De radio van Caïro deelde mede, dat volgens onbevestigde berichten Roosevelt en Churchill in Turkije een ontmoeting hebben gehad met President Ismet Inonu van Turkije. (Londen, (AP) 7.12).

HOE CHURCHILL ZIJN VERJAARDAG VIERDE.

Churchill, Stalin en Roosevelt wedijverden in welsprekendheid bij het banket ter gelegenheid van Churchills 69e jaardag, welke op enthousiaste wijze gevierd werd in de Britse Legatie te Teheran. 34 Personen waren hierbij aanwezig, waaronder — behalve de Grote Drie — Molotov, Vorosjilov en Eden.

De enige vrouw, die erbij tegenwoordig was, was Churchills dochter Mevrouw Sarah Oliver, lid van de Britse Vrouwelijke Hulporganisatie. Churchills zoon Kapitein Randolph Churchill was ook anwezig, alsook Roosevelts zoon Kolonel Elliott Roosevelt en zijn schoonzoon Majoor John Boettiger.

Aan het einde van het banket maakte Churchill bekend, dat hij volgens Russische gewoonte enkele heildronken wilde uitbrengen. O.a. bracht hij heildronken uit op Koning George, President Michael Kalinin en President Roosevelt. Er werden echter nog vele heildronken uitgebracht. Churchill betoastte Roosevelt tweemaal: als President en als gewoon mens. Stalin antwoordde met twee heildronken op „mijn Strijdmakker Churchill" en „mijn Strijdmakker Roosevelt". Hierbij sprak hij enkele toepasselijke woorden. Stalin moest natuurlijk door middel van een tolk spreken maar hij wist toch zijn gevoelens voldoende tot uitdrukking te brengen. Telkens als iemand een heildronk uitbracht stond hij op met zijn glas, liep naar den persoon toe en klonk glimlachend met zijn glas alvorens te drinken. (Teheran, (AP) 6.12).

VERKLARING VAN HULL.

De volgende verklaring werd door den Noordamerikaansen Staatssecretaris Cordell Hull uitgegeven over de conferenties van Caïro en Teheran:

„De Conferenties tussen de regeringshoofden te Caïro en Teheran hebben natuurlijk de nauwlettende en algemene aandacht getrokken gezien het grote belang en de betekenis der besprekingen en getroffen beslissingen. Op beide conferenties werden militaire plannen in overeenstemming gebracht voor de vernietiging der aanstrijdkrachten aan alle fronten. Het meest welkom nieuws zijn voor al de Verenigde Landen dat in het Europese krijgstoneel een volledige overeenstemming is bereikt over de omvang en tijd der verrichtingen, welke zullen worden ondernomen uit het Oosten, het Westen en het Zuiden. Deze gecoördineerde plannen zullen ongetwijfeld tot resultaat hebben, dat de gevechtskracht van alle Verenigde Landen ten volle doeltreffend gemaakt wordt. De bijeenkomst der staatshoofden heeft nog meer de vriendschap en samenwerking tussen onze respectieve landen versterkt en hun volste samenwerking verzekerd." (Washington, (AP) 6.12).

GROTE VLOOTAANVAL OP MARSHALL-EILANDEN.

Een communiqué, dat gelijktijdig in Pearl Harbor en Washington werd uitgegeven, deelde mede, dat een grote strijdmacht van vliegdekschepen Zaterdag een aanval heeft gedaan op de Marshall-eilanden ten Noord-Westen van de onlangs veroverde Gilbert-groep. Bizonderheden werden niet verstrekt door het communiqué. De Japanse radio had eerder op de dag gemeld, dat ongeveer honderd vliegtuigen van vliegdekschepen de Marshall-eilanden hadden aangevallen. Men beweerde dat 20 daarvan werden neergeschoten. De Marshalleilanden werden onlangs aangevallen door lange afstands bommenwerpers (Washington, (AP) 6.12).

Het nieuws van vandaag.

Het is vandaag weer zo een dag waarop het nieuws uit verschillende oorden zich poogt te verdringen. Daar is in de eerste plaats de belangrijke bekendmaking, welke het resultaat is van de Conferentie te Teheran tussen President Roosevelt, Premier Churchill en Premier Stalin. In ons commentaar hierover (blz. 3) wordt er een korte samenvatting van gegeven en de verklaring zelf plaatsten wij op blz. 2 met de bizonderheden over de Conferentie.

Opvallend is, dat geen ultimatum aan Duitsland werd gesteld. Misschien vonden de Leiders, dat de nazies zelf er reeds genoeg over hadden gebrald en het Duitse volk daarmede reeds een zenuwaanval bezorgden.

Misschien ook wilden zij niet het Duitse volk de keuze opdringen van „overgeven of sterven". Als het zich wil overgeven zal het dit zelf moeten weten.

Als scherp koud staal zal de verklaring echter in de hersenen der Duitsers doordringen. Want onomwonden verklaarden Roosevelt, Churchill en Stalin:

„Wij zijn tot volledige overeenstemming gekomen over de omvang en tijd der verrichtingen, welke zullen worden ondernomen uit het Oosten, uit het Westen en uit het Zuiden.... Geen macht op aarde kan ons beletten de Duitse legers te vernietigen te land, hun duikboten ter zee en hun oorlogsfabrieken uit de lucht! Ook de samenwerking na de oorlog beloofden de Geallieerde leiders en tot de „wereldfamilie van democratische naties" nodigden zij alle grote en kleine landen uit die voor goed willen zijn.

Na vertrek uit Teheran schijnen Roosevelt en Churchill wederom een belangrijke conferentie gehouden te hebben, ditmaal met den Turksen President Ismet Inonu.

Een onbevestigd bericht uit Caïro zegt, dat deze conferentie in Turkije zou hebben plaatsgevonden. Het eerste waaraan men hierbij denkt is een spoedige oorlogsverklaring van Turkije aan Duitsland en de nazies, dit inziende, voeren reeds troepen aan naar de Bulgaars-Turkse grens.

Vandaag wordt de Japanse aanval op Pearl Harbor herdacht (door ons op de vierde kolom van deze voorpagina) met de bekendmaking, dat de Noordamerikaanse luchtmacht in de twee jaren die sedertdien verlopen zijn, 30.500 vijandelijke vliegtuigen vernield heeft. Van de Noordamerikaanse Marine komt bovendien de bekendmaking, dat de Marshall-eilanden Zaterdag zijn aangevallen door een grote strijdmacht van vliegdekschepen. En ook wordt gezegd, dat in het gebied van Stille Oceaan en het Verre Oosten nog 11 Japanse schepen in de grond zijn geboord.

De Duitsers geven hedenmorgen een grote Russische doorbraak toe in de Dnjepr-bocht ten Zuid-Westen van Krementsjug. Reeds in hun communiqué van gisteravond meldden de Sovjets, dat zij de stad Alexandra en de spoorlijn tussen Smela en Znamenka doorsneden.

In Italië veroverde het Geallieerde 5e leger nog enkele belangrijke hoogten. Het 8e leger stak de rivier de Moro over en vocht hard tegen de versterkte nazie-troepen. De vliegvelden van Athene werden hevig aangevallen door Vliegende Forten en Liberators. En in Joegoslavië tenslotte meldt Kameraad Tito nieuwe successen tegen de troepen van Rommel, die zelf op een inspectie-tocht in Denemarken schijnt te zijn.

„Remember Pearl Harbor."

Twee jaar geleden is het vandaag, dat de meest laaghartige daad van de moderne tijd plaats vond, de dag waarop het Keizerrijk Japan, zonder voorafgaande waarschuwing de oorlog begon tegen de Verenigde Staten van Noord-Amerika met een vloot- en luchtaanval op de marinebasis te Pearl Harbor.

Andere Geallieerde bezittingen in het gebied van de Stille Oceaan werden kort daarna aangevallen, doch de aanval op Pearl Harbor — de eerste klap die de Jap toebracht — zal altijd in de geschiedenis opgetekend staan met de zwartste letters. Want terwijl zogenaamde vredesgezanten, Kichisaburo Nomura en Saburo Kurusu, in onderhandeling waren met den Noordamerikaansen Staatssecretaris Cordell Hull vond met hun volle medeweten de verraderlijke aanval plaats. Terecht verklaarde de grijze Staatssecretaris der Verenigde Staten dan ook toen hem later door dezelfde Gezanten de oorlogsverklaring werd overhandigd: „Ik moet zeggen, dat in al mijn besprekingen met u (den Japansen Ambassadeur) gedurende de laatste negen maanden, ik geen enkel woord heb geuit, dat niet waar is. Dit kan absoluut uit de rapporten bewezen worden. In al mijn vijftig jaren in publieke dienst heb ik nooit een document gezien, dat meer doorspekt was met schandelijke vervalsingen en verdraaiingen, die zó groot zijn, dat ik mij nooit heb kunnen voorstellen vóór heden, dat enige regering op deze planeet in staat was die tot uitdrukking te brengen."

Als laatste poging om de vrede te bewaren had President Roosevelt den Japansen Keizer op 6 December 1941 persoonlijk getelegrafeerd om zijn medewerking te vragen. Het antwoord uit het Keizerlijk Hoofdkwartier in Tokio was een verwerping der Noordamerikaanse voorstellen, het verbreken der betrekkingen en het ogenblikkelijk inzetten der krijgsverrichtingen.

De verontwaardiging over deze laffe daad van een volk, dat het altijd over zijn eer heeft en welks leden de zelfmoord verkiezen boven het verliezen van hun goede naam, was algemeen.

Een der kleinste landen van het Westelijk Halfrond, Costa Rica, verklaarde de oorlog nog voordat het Noordamerikaanse Congres zijn Regering hiertoe gemachtigd had. De Nederlandse oorlogsverklaring volgde kort daarop en Nederlandse duikboten waren het, die den vijand zijn eerste ernstige verlies bezorgden door vier volgeladen troepenschepen in de grond te boren.

Wij behoeven niet na te gaan na de aanvankelijke Japanse veroveringen in het Verre Oosten, hoe de strategische positie op dit ogenblik is. Een feit is het, dat Japan in het defensief is, dat zijn vloot grotendeels uitgeroeid is en die der Verenigde Staten op zijn minst tweemaal zo groot is als op de dag vóór de aanval op Pearl Harbor.

De Verenigde Landen zijn zeker van hun overwinning en dezer dagen nog, bij de Conferentie te Caïro tussen President Roosevelt, President Tsjang Kai Sjek en Premier Churchill, hebben zij onomwonden verklaard, dat het Japanse Rijk zal worden ontbonden.

„Remember Pearl Harbor". Deze kreet zal vandaag weer gehoord worden en pijnlijker dan ooit klinken in de oren der Nipponezen. Want de ware strijders voor Recht en Eer zijn vastbesloten, dat de Rijzende Zon zijn stralen zal verliezen en tenslotte volkomen verdwijnen uit het wereldfirmament.

DUITSE TROEPEN NAAR TURKSE GRENS.

Een Duitse zegsman gaf volgens Zweedse berichten uit Berlijn als zijn mening te kennen, dat de Geallieerden grote druk op Turkije oefenen om dit land aan de oorlog te doen deelnemen. Berichten, die te Boedapest ontvangen worden uit Sofia, gaven te kennen, dat de nazies troepen door Bulgarije aanvoeren in de richting van de Turkse grens. (Londen, (AP) 7.12).

CIANO NIET TERECHTGESTELD.

Het DNB zeide in een bericht uit Milaan:

„Bevoegde Italiaanse kringen ontkennen de berichten welke in het buitenland de ronde doen, dat Graaf Ciano zou zijn terechtgesteld. De rechtszaak tegen Ciano is nog niet begonnen" (Londen, (AP) 6.12).

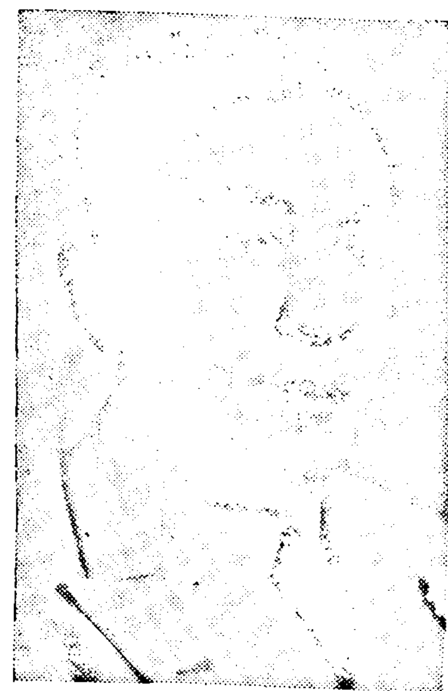
Redevoeringen van Dr. Kasteel.

De volgende redevoering hield Zijne Excellentie de Gouverneur bij de inwerkstelling van een nieuwe raffinaderij van de Lago Oil Company op Aruba:

I am very pleased indeed to come today to Aruba at the invitation of my good friend Mr. Lloyd Smith, and to say a few words in connection with the inauguration of the new plant of the Lago Oil, which is and will be of such importance to Aruba, to our whole territory, and to the good co-operation between the United States of America and the Kingdom of the Netherlands, for the intensified prosecution of the war, and for the development of our common task when victory has been won.

This is a great day for Aruba. If I may go back for a moment in history, it may be of some interest to some of you to recall that more than a century ago a famous Dutch Colonial expert went at the King's command to the Netherlands West Indies. He visited Aruba, and according to his opinion the only means of livilihood for this island would be the exploration of gold, though little was known of methods of exploration in those days.

In the year of his visit Aruba had about 2000 inhabitants. Nearly one century after the visit of this illustrious person, who died after having been

DE LANDVOOGD.

Governor-General of the East Indies, and having been created an earl, the Lago came to Aruba. At that time the number of inhabitants had increased to 15.000.

At first the industry was the shipping of raw oil from Maracaibo, then in 1932, the Lago, or if you will the Standard Oil, builts its own refinery. It is enough to say that within ten years the Lago was giving work to 2306 men, among them 1600 Arubians, and that in the same year, 1937, the Lago exported to the value of 150 million guilders.

I think it is not necessary to stress what this means for Aruba, and to the whole territory. For it is a fact that this part of the Kingdom, which had to be helped financially by the Mother country (colonies do not always pay!) very soon after the development of the Oil Refineries here and in Curaçao, could stand on its own feet, could develop its own life, and finally could even help, though in a very modest way, the Mother country, and the Dutch East Indies, now overrun by the invader.

Of course: Buricu no sa pusta koe cabai, as the Arubians say in their own language. We cannot compare ourselves with big countries, nor even with the greater parts of our Kingdom, but nobody can deny that the development, cultural, social, and political of these islands has been enermous, and according to the inspirian I would nearly prophetic genius of the energetic director Mr. Lloyd Smith, the future is full of great promise.

Therefore I think I am right in saying this highly important one for Aruba, for this territory, and for the Kingdom as a whole.

It is also a day to commemmorate the good fellowship between the United States of America and the Netherlands. Long before the raging of the storm in which we are now struggling side by side, here in the Lago, we had one of the sure proofs of good and effective co-operation.

May I today, thank all the Americans working here for all their kindness, all their help, and all their understanding? Never have we appealed to them without a generous response: without 'red tape' we have cleared the way to understanding each other. I believe that is one of the merits of the Arubians too. In a report issued by an official committee that visited Aruba in 1901 one can read: 'The Arubians generally are praised as good workmen'. If that was true forty years ago, it is equally true today, and I am glad that the extension of the great refinery here means a good future too for everyone here who like to work, and who will always be appreciated by the Lago for his work. For to the Lago the life and social welfare of their workers is of paramount importance. And now last but not least the significance of this new installation for the prosecution of the war.

We have heard at lot about Hitler's secret weapons, but we have not seen so much them. We have heard very little about the Lago's secret weapon, but today we have seen, or shall see enough of it to convince ourselves that here is something that will really count in the tremendous struggle we are now waging.

Here on this peaceful, sunny island, it is difficult to imagine horrors of modern war. It is difficult to imagine life in an enemy occupied country, where people are hungry, cold and weary and driven like slaves to work long hours under the hateful bullying supervision of the tyrannical Hun.

But here on this same sunny island we have a mighty instrument of war. From these giant refineries flows the vital oil which is as the life blood in the arteries of the giant body of the Allied War machine. Though physically we may be far from the scenes of action, every man working here in this refinery is as essential as a front line war worker. He has it in his hands, by the strength and skill of labour to help to shorten the war. It is in his power to help to liberate the suffering millions in Europe for whom life is a horrid nightmare, that has lasted now for nearly four years.

This magnificent machine has come into operation at just the right time. After four long years of war the tide has turned, and the bombs that once fell with such devastation on unprepared Warsaw, Rotterdam and London, Pearl Harbor, are now being rained heavily down on the enemy country. In the last few days the Nazi Capital has reeled and crumbled under the weight of bombs being hurled a it by the Allied Airmen. There can be no doubt that these raids will considerably shorten the war. And this is where you, the Lago come in. You can supply in ever increasing quantities the vital fuel without which those planes could never fly. It is all a question of co-operation, of team work, you over here, the airmen over there, working together with all your might to crush for ever the ugly monster of Hitlerism and Japanese agressie.

Then in a world cleansed of this foul menace the air will become the greatest agressie inthe service of peace. Planes will no longer be needed to rain death and destruction, but will have their tremendous part to play in reconstructing the post-war world.

I express the sincere wish that for many years to come these great refineries will continue to be a blessing for all who work here, and who live around them, under the shadow of both our flags, whose colours are the

same, as are our essential ideals. Let us look with confidence to the future, realising we have a great part to play in a world that for all its present evils holds promise of tremendous days ahead.

* * *

Vrijdagavond heeft Zijne Excellentie de Gouverneur de volgende radiorede gehouden.

Wie Curaçao zegt, denkt in de eerste plaats aan het gebied van dit eiland. Constitutioneel dekt de naam echter ook het heele Staatsdeel, dat immers eveneens de andere gebiedsdeelen, namelijk de eilanden Aruba en Bonaire beneden den wind en St. Maarten, St. Eustatius en Saba boven den wind mede omvat.

Het is geen wonder, dat de bewoner van de benedenwindsche eilanden niet elken dag aan de rijksgenooten van de bovenwindsche eilanden denken.

Is de Amsterdammer in vredestijd elken dag bezig met het lot van Genua of Dantzig of met dat van de bewoners van Marseille? Weet een New Yorker van wat er in Chicago gebeurt?

Maar de afstand tusschen Amsterdam en Genua of Dantzig of Marseille, of die tusschen New York en Chicago, is niet verder dan die van Curaçao naar St. Maarten en de daar vlak bij gelegen eilanden St. Eustatius en Saba. Het is een afstand van bijna duizend kilometer; te land zou een sneltrein er dus een uur of tien voor noodig hebben. Per schip was het vroeger zoo, dat men hier Zaterdagmorgens om 9 uur vertrok en via Bonaire Dinsdags te St. Maarten arriveerde! Het was bij elkaar 60 uur varen.

De oorlog heeft de verbinding over het groote water nog veel moeilijker gemaakt. Niet alleen vanwege de zeeroute, die nu niet zonder gevaar is, maar ook wegens het gebrek aan elders te gebruiken scheepsruimte. Dus is naar het modernste middel van vervoer gezocht: het vliegtuig.

Een vliegveld is op St. Maarten aangelegd: men begon in de maand Mei jongstleden en het werk is thans nagenoeg voltooid; de kosten bedragen ongeveer twee honderd duizend gulden. Gaarne maak ik van de gelegenheid gebruik hen te danken, die bij het werk hielpen, met name den inmiddels vertrokken Admiraal Hoover, die onmisbare werktuigen ter beschikking stelde.

En vandaag is de lijn geopend: binnen vier uur is St. Maarten nu bereikbaar. Daarover verheug ik mij zeer. Want de band tusschen de gebieden van het Staatsdeel en met het Koninkrijk wordt daardoor versterkt. Het is niet onmogelijk dat het nieuwe verkeersmiddel, zodra slechts voldoende personeel en materiaal beschikbaar zal zijn, ongedachte mogelijkheden opent.

Ik denk — afgezien uiteraard van de militaire waarde — aan vergemakkelijkte mogelijkheid van onderling bezoek van familieleden, van wie velen de Bovenwindsche eilanden verlaten om hier te arbeiden. Ik denk aan meer fruit, groenten- en bloementeelt op de daarvoor geschikte bovenwindsche eilanden, waarvoor later beter afzetmogelijkheden zullen zijn, gelijk ook in Nederland het geval was, toen het vliegtuig bij export hielp.

Ik denk aan vacantiemogelijkheden in de toekomst. Een eerste bezoek heeft mij geleerd, dat menige rustbehoevende van het heete Aruba en Curaçao verpoozing zal kunnen vinden op het prachtige St. Maarten en zal genieten van het pittoreske St. Eustatius en het heel merkwaardige Saba. Want uiteraard zal ook de verbinding tusschen de drie eilanden onderling, waarvan de blijvende verbetering slechts wacht op de verkrijging van materiaal, dat in oorlogstijd helaas zoo schaarsch is, dan haar beslag krijgen.

Met den wensch, dat de nieuwe verbinding de beste verwachtingen moge vervullen, besluit ik dit woord bij de opening van de nieuwe verbinding.

Roosevelt - Churchill - Stalin

Bereiken volledige instemming over omvang en tijd van verrichtingen uit Oosten, Westen en Zuiden tegen Duitsland.

Beginselen van Atlantisch Handvest bevestigd.

„Onze landen zullen samenwerken in de oorlog en in de vrede daarna".

Grote en kleine landen uitgenodigd tot „Wereldfamilie van Democratische Naties".

Officieel wordt gemeld, dat Roosevelt, Churchill en Stalin tot volledige overeenstemming zijn gekomen over de strategie tegen de Duitse oorlogsmachine en over de plannen van de vrede.

Als volgt luidt de verklaring, welke op de Conferentie te Teheran door de drie Geallieerde leiders getekend werd:

„Wij, President der Verenigde Staten van Amerika, Premier van Groot Britannië en Premier van de Sovjet Unie, zijn de laatste vier dagen samengekomen in deze hoofdstad van het met ons geallieerde Iran en hebben onze gemeenschappelijke politiek gevormd en bevestigd. Wij hebben uiting gegeven aan de diepe vastberadenheid, dat onze naties zullen samenwerken in de oorlog en in de vrede die daarop zal volgen. Voor wat betreft de oorlog hebben onze militaire staven zich gevoegd in onze gezamenlijke besprekingen en wij hebben onze plannen voor de vernietiging der Duitse strijdkrachten in overeenstemming gebracht. Wij zijn tot een volledige overeenstemming gekomen over de omvang en de tijdsbepaling der verrichtingen, welke zullen worden ondernomen uit het Oosten, het Westen en het Zuiden. De gemeenschappelijke verstandhouding waartoe wij hier zijn gekomen, waarborgt, dat de overwinning aan ons zal zijn.

Voor wat betreft de vrede zijn wij er zeker van, dat onze eendracht het een duurzame vrede zal maken. Wij erkennen ten volle de allergrootste verantwoordelijkheid die op ons en al de Verenigde Landen rust om een vrede te maken, welke de goede wil van de overweldigende meerderheid der wereldvolken zal eisen en de plaag van de oorlogsverschrikking voor vele generaties zal verbannen. Wij zullen de medewerking en actieve deelneming zoeken van alle landen groot en klein, welker volken in hart en gedachte als onze eigen volken zich toewijden aan de uitroeiïng van tyrannie, slavernij, verdrukking en onverdraagzaamheid. Wij zullen hen verwelkomen naargelang zij verkiezen binnen te treden in de wereldfamilie van democratische landen.

Geen macht op aarde kan beletten, dat wij de Duitse legers te land, hun duikboten ter zee en hun oorlogsfabrieken uit de lucht zullen vernielen. Onze aanvallen zullen voortduren en toenemen. Van deze vriendschappelijke conferenties zien wij met vertrouwen uit naar de dag waarop alle volken ter wereld zullen kunnen leven in vrijheid, onaangetast door tyrannie en overeenkomstig de verscheidene verlangens van hun eigen geweten.

Wij kwamen hier met hoop en vastberadenheid. Wij vertrekken van hier als vrienden in de daad, in de geest en in doel." — Getekend te Teheran, 1 December 1943, Roosevelt..... Stalin .. Churchill (Cairo, (AP) 6.12).

Uit Cairo wordt nader nog het volgende over de conferentie gemeld:

De historische conferentie tussen de hoofden der machtigste staten van de wereld vond plaats te Teheran, de hoofdstad van Iran, van 28 November tot en met 1 December. Zij werd bijgewoond door talrijke belangrijke militaire persoonlijkheden en diplomaten uit de Verenigde Staten, Groot Britannië en Rusland.

Van Vrijdag tot heden hebben de Britse en Noordamerikaanse Generale Staven gezamenlijke vergaderingen belegd waarvan wel blijkt hoe dringend de militaire beslissingen zijn die te Teheran werden getroffen.

Churchill nam deel aan deze algemene besprekingen der militaire staven en ook aan andere vergaderingen welke naar alle waarschijnlijkheid zullen leiden tot nieuwe bekendmakingen van overwegend internationaal belang. Men zeide niet waar Roosevelt zich heeft opgehouden sedert hij aan de conferenties te Teheran deelnam.

Verklaring met betrekking tot Iran.

Behalve de algemene verklaring, welke door de drie leiders te Teheran werd uitgegeven, gaven zij ook een verklaring uit, waarbij uiting werd gegeven aan hun waardering „voor de hulp, welke Iran verleent in de voortzetting van de oorlog tegen den gemeenschappelijken vijand, in het bizonder voor wat betreft het vervoer van voorraden, welke van overzee naar de Sovjet Unie worden aangevoerd". Zij beloofden de nodige economische hulp te zullen blijven verstrekken aan de Regering van Iran en zeiden, dat bij de beëindiging der vijandelijkheden de problemen van Iran overwogen zullen worden samen met die van de andere leden der Verenigde Landen. Tenslotte hoopten de drie leiders, dat zij zouden kunnen rekenen op de deelneming door Iran samen met alle andere vredelievende landen, in de vestiging van een internationale vrede, veiligheid en welvaart na de oorlog overeenkomstig de beginselen van het Atlantisch Handvest, waaraan al de vier regeringen beloofden zich te zullen blijven houden.

Zo men weet zijn de 8 punten van het Atlantisch Handvest waarop Roosevelt en Churchill tot overeenstemming kwamen en waarop zij hun hoop voor een betere toekomst van de wereld baseerden, de volgende:

„1) Hun landen zoeken geen agressie of territoriale veroveringen.

2) Zij verlangen geen territoriale veranderingen te zien, die niet in overeenstemming komen met de vrij tot uitdrukking gebrachte wensen van de betreffende landen.

3) Zij respecteren alle volken, die de vorm van Regering wensen, waaronder zij willen leven en zij zien gaarne de souvereiniteit en eigen Regering hersteld van die landen, die door geweld daarvan zijn beroofd.

4) Zij zullen met behoorlijk respect voor hun bestaande verplichtingen het verder genieten bevorderen door alle staten, groot of klein, overwinnaar of overwonnene, van de gunst om op gelijke voorwaarden te handelen en de ruwe materialen te verkrijgen, die nodig zijn voor hun economische welvaart.

5) Zij wensen een volledige samenwerking tussen alle naties op het economische veld met het doel voor allen verbeterde arbeids-standaarden te verkrijgen, economische vooruitgang en sociale veiligheid.

6) Na de uiteindelijke vernieling van de nazie-tyrannie hopen zij een vrede bevestigd te zien, die voor alle naties de gelegenheid zal scheppen in veiligheid te wonen binnen haar eigen grenzen en zullen de verzekering verstrekken, dat alle mensen in alle landen hun leven zullen leiden in vrijheid zonder vrees en begeerte.

7) Zulk een vrede zou alle mensen in staat moeten stellen zonder vrees de zeeën en Oceanen over te steken.

8) Zij geloven, dat alle landen der wereld om realistische, evenals om geestelijke redenen moeten komen tot het afstand doen van het gebruik van geweld. Aangezien geen toekomstige vrede kan worden behouden indien land-, zee- of luchtwapenen nog worden gebruikt door de landen, die dreigen of zouden kunnen dreigen met agressie buiten hun grenzen, geloven zij, dat hangende de vestiging van een meer uitgebreid en permanent systeem van algemene veiligheid, dat de ontwapening van zulke landen noodzakelijk is. Zij zullen evenzo helpen en bemoedigen alle uitvoerbare maatregelen die voor vredelievende volken de verpletterende last van bewapening zullen verlichten."

De ontmoeting Roosevelt — Stalin.

Het is de eerst maal, dat Roosevelt en Stalin bijeenkwamen. Op de eerste dag van de conferentie was Stalin slechts vergezeld van zijn Minister van Buitenlandse Zaken Molotov. Hij liep de treden van het hoofdgebouw der Russische Ambassade op, welke de residentie van Roosevelt was tijdens zijn verblijf in Teheran. Stalin liet Molotov achter in de voorzaal met Harry Houkine, Adviseur van den President, en liep alleen verder tot hij pal tegenover den Noordamerikaansen President kwam te staan, die duizenden kilometers over de Oceaan en de woestijn gevlogen was voor het rendezvous om de Geallieerde eenheid in oorlog en vrede nog meer te versterken. Dit was — naar men gelooft — de eerste maal, dat Stalin Rusland verliet sedert de communistische revolutie in 1917.

De Russische Ambassade, het gebied, waar de conferentie gehouden werd en Teheran zelf waren vol Russische troepen en zelfs de bedienden in de Ambassade waren gewapend met pistolen. De veiligheidsmaatregelen waren opgevoerd omdat men vernomen had, dat enkele Duitse saboteurs per valscherm in Iran neergelaten waren enkele weken voordat de Grote Drie er aankwamen. De meesten zouden zijn gevangen.

Enkele Iranezen, van wier trouw men niet al te zeker is, werden tijdens de conferentie opgesloten; hieronder bevond zich op zijn minst één officier. Een der ceremoniële hoogtepunten van de conferentie was de aanbieding door Churchill van het „zwaard van Stalingrad" aan Stalin; dit was de Britse erkenning voor de heldenmoed der Russen, die het nazie-getij in de vorige winter bij Stalingrad deden keren.

Niet wat men verwacht had.

De biezonderheden der militaire beslissingen, welke getroffen werden, werden natuurlijk niet bekend gemaakt, doch berichten uit Teheran zeide, dat er niet gesproken werd over het „tweede front", terwijl de conferentie gaande was. Hieruit maakt men op, dat dit onderwerp reeds op afdoende wijze behandeld was te Moskou behalve dan voor wat betreft de uiteindelijke biezonderheden.

Evenmin werd iets speciaals gezegd over de talrijke na-oorlogse problemen, zoals bijvoorbeeld de Russisch-Poolse grensquaestie. In algmene bewoordingen werd gerefereerd naar de beginselen van het Atlantisch Handvest en het verlangen om een „wereldfamilie van democratische landen" te vestigen. De verklaring over Iran sprak over internationale conferenties na de oorlog met betrekking tot economische vraagstukken.

Het ultimatum aan Duitsland om „zich over te geven of te sterven" werd niet gesteld, in tegenstelling tot de verwachting van velen.

In plaats daarvan maakten de Grote Drie op kalme wijze aan Duitsland duidelijk, dat men zijn strijdkrachten zal gaan verpletteren in een aanval van drie zijden terwijl bovendien de vernietigende luchtaanvallen op Duitsland zelf zullen worden opgevoerd.

De deelnemers aan de conferentie.

Te Teheran was Stalin slechts geflankeerd door den Minister van Buitenlandse Zaken Molotov en Maarschalk Klementi Vorosjilov.

Roosevelt en Churchill waren omringd door Staven, elk bestaande uit ongeveer 60 personen. De voornaamsten daarvan waren: Generaal George Marshall, Stafhoofd van het Noordamerikaanse leger; Generaal Henry Arnold, Hoofd van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht; Luitenant Generaal Brehon Somervell, Hoofd van de Bevoorradingsdienst van het Noordamerikaanse leger; Admiraal Ernest King, Opperbevelhebber van de Noordamerikaanse vloot; Admiraal William D. Leahy, Roosevelts Stafhoofd; Harry Hopkins, Adviseur van den President; W. Averell Harriman, Noordamerikaans Ambassadeur in Rusland en John Winant, Noordamerikaans Ambassadeur in Groot Britannië. Voorts waren er Generaal Sir Alan Brooke, Hoofd van de Britse Imperiale Generale Staf; Maarschalk Sir John Dill, Hoofd van de Britse militaire missie in de Verenigde Staten; Luchtmaarschalk Sir Charles Portal, Hoofd van de Britse Luchtvaart-Staf; Admiraal Sir Andrew Browne Cunningham, Hoofd van de Britse Marine-Staf; Anthony Eden, de Britse Secretaris van Buitenlandse Zaken en Sir Archibald Clark Kerr, de Britse Ambassadeur in Rusland.

Vergaderingen, diners, etc.

De eerste gedenkwaardige ontmoeting tussen Stalin en Roosevelt vond plaats op 28 November om 15 uur in het hoofdgebouw van de Russische Ambassade, waar de President tijdens de conferentie verblijf hield. Een uur later arriveerde Churchill om het driemanschap te voltooien. Van toen af nam de conferentie een intiem, ja bijna familiair, aanzien aan. De drie leiders gebruikten elke avond samen het diner. Deze besprekingen werden geaccentueerd door raadplegingen met de militaire hoofden. De eerste daarvan duurde van 17 uur tot 19 uur op 28 November. Voorafgegaan door afzonderlijke vergaderingen tussen de Britse en Noordamerikaanse Staven op Maandag en Dinsdagmorgen, bereikten de militaire bijeenkomsten een hoogtepunt op Dinsdag lang na het ondergaan van de zon.

De meest belangrijke samenkomst van militaire genieën in deze oorlog opende die dag om 16.30 uur de laatste algemene vergadering. Om 19.30 uur werd deze besloten nadat de plannen volledig vastgelegd waren om de algehele macht van Rusland, Groot Britannië en de Verenigde Staten te concentreren tegen Duitsland en te verzekeren, dat de „overwinning aan ons zal zijn."

Een tevredenheid, welke grensde aan uitbundige vreugde, over de strategie waartoe te Teheran besloten werd, kwam tot uiting in de avond van 30 November bij het diner ter gelegenheid van Churchills 69e jaardag in het Britse Gezantschapsgebouw. Meer dan 50 heildronken werden uitgebracht en Stalin liep gemoedelijk rond de tafel om te klinken met elk der betoasten. Zelf hief hij zijn glas op voor „mijn strijd-

makker Churchill" en „mijn strijdmakker Roosevelt."

De nieuwsverzorging.

De waarnemers, die de conferenties van nabij meemaakten — de meeste verslaggevers werden tijdens de conferentie te Caïro gehouden — hadden reden om te geloven, dat de bijeenkomsten te Teheran de openingen gesloten hebben, welke nog bestonden bij de Moskou-conferentie tussen de Ministers van Buitenlandse Zaken, en zelfs nog verder zijn gegaan.

Slechts twee persvertegenwoordigers wisten hun weg naar Teheran te vinden. Een daarvan was Lloyd Stratton, President van de Associated Press Limited, het Britse bijhuis van de Associated Press, en Edward Angly, vroeger een AP-man en thans vertegenwoordiger van de Chicago Sun; laatstgenoemde was toevallig in Teheran op weg naar zijn nieuwe post in Moskou. Alleen waren zij getuige van de historische gebeurtenissen, terwijl verslaggevers van over de gehele wereld nog in dezelfde door rook gevulde perskamer in Caïro zaten waar zij zich reeds bevonden bij de vroegere conferentie tussen Roosevelt, Churchill en Tsjang Kai Sjek. Van dezelfde waarnemers — geen persmensen — vernamen zij de verschillende feiten over de bijeenkomsten te Teheran. Als tevoren hadden de verslaggevers geen kans om te spreken met een der kopstukken van de conferentie. (Caïro, (AP) 6.12).

* * *

DRIE GROTEN EN DRIE CONFERENTIES.

Sedert de dag van Augustus 1941, waarop Roosevelt en Churchill hun eerste ontmoeting hadden en het Atlantisch Handvest opstelden, zijn meer dan twee jaren voorbij gegaan. De oorlogskansen zijn in dit tijdsbestek volledig gekeerd en aan de uitkomst van de oorlog behoeft geen mens meer te twijfelen. Met de toeneming van de gunstige kansen, met de nadering van de dag des vredes neemt het aantal bespiegelingen omtrent de na-oorlogse vraagstukken dag aan dag toe. Niet alleen dat boek na boek en artikel na artikel hieraan gewijd (en vaak geofferd) wordt, maar ook conferenties volgen elkander in ras tempo op. Zo snel gaat het, dat de gewone mens de draad kwijt raakt. Niet minder dan drie allerbelangrijkste besprekingen zijn de laatste weken gehouden: die te Moskou, Caïro en te Teheran. En naar verluid is er thans weer een gaande. De officiële verklaring van Teheran is thans uitgekomen: zij wordt in ditzelfde nummer gepubliceerd en de binnengekomen commentaren erop staan eveneens in de krant.

Gaat men na welke de kern is van de vele besprekingen, welke op deze drie conferenties gehouden zijn, dan is de conclusie als volgt:

In Moskou besloot men tot een internationale organisatie na de oorlog teneinde de vrede te waarborgen.

In Caïro werd overeengekomen om het Japanse rijk te ontbinden, d.w.z. alles wat sedert 1895 onder de vlag van de Opgaande Zon is gekomen, te bevrijden.

In Teheran kwam men in hoofdzaken tot de volgende punten van overeenstemming: 1) omtrent de aanval op Duitsland, zowel wat operaties als tijd betreft, 2) omtrent de waarborging van de vrede na de oorlog door het uitroeien van onverdraagzaamheid enz. en de vorming van een wereldfamilie als internationale democratische organisatie, 3) omtrent een samenwerking tussen Groot-Brittannië, Sovjet-Rusland en de Verenigde Staten en in na de oorlog, terwijl als punt 4 in een afzonderlijke verklaring omtrent Iran nogmaals het Atlantisch Handvest werd bevestigd.

Dat het Atlantisch Handvest nogmaals bevestigd wordt, zal elkeen toejuichen. Meer nog dan dit. Wij menen, dat sedert de Kerstboodschap van Pius XII van 1939 en het Atlantisch Handvest van Augustus 1941 geen officieel document is verschenen, dat dermate straalde van idealisme, een idealisme dat door nuchter denkenden wellicht voor onpractisch wordt gehouden, doch waarbij men te bedenken heeft, dat de wereld nog immer door anderen dan door idealisten is vooruit gebracht.

Door de conferentie te Teheran zijn wij weer teruggekeerd tot onze eerste formulering omtrent het doel van onze oorlog. Wij menen, dat deze eerste formulering, het Atlantisch Handvest ook het beste was. Wat ontbreekt in het pact van Moskou — om Caïro, dat van zuiver technische aard was niet te spreken — is de zedelijke grondslag. Teheran heeft dit gebrek hersteld en tot onze grote vreugde heeft thans ook Stalin zich ermede verenigd. Moskou miste de overeenstemming der Groten omtrent de zedelijke richtlijnen, die men in en na de oorlog zou volgen. Moskou miste alle grond van idealen en beginselen. Uit de overeenkomst van Moskou zou men gedacht hebben, dat de Grote 4 meenden, een internationale orde te kunnen stichten zonder de zedenwet als norm te nemen, zoals door Mgr. McNicholas O.P. — wij wezen er reeds vaker op — zo duidelijk is aangetoond en zoals aanvankelijk ook, althans in principe, uit het Atlantisch Handvest blijkt. Wij haalden reeds enkele Engelse bladen aan, die erop wezen, dat een pijnlijk stilzwijgen werd bewaard op vragen omtrent het herstel der onafhankelijke souvereiniteit van Polen, Lithauen, Letland, Estland, kleine naties, die als symbolen van vele onderdrukte kleine naties golden. Het Noordamerikaanse blad „The Tablet" merkte indertijd zeer scherp op, dat het er alles van had, dat Groot Brittannië, Rusland en de Verenigde Staten een minimum hadden gevonden, waarmede ze alle instemden, terwijl de vraag onbeantwoord bleef, of mogelijk een maximum van zedelijk beginsel niet hieraan geofferd werd.

De hernieuwde bevestiging van het Atlantisch Handvest heeft hierin thans enige duidelijkheid verschaft. Weer klinkt het idealisme van de oorspronkelijke overeenkomst tussen Roosevelt en Churchill over de aardbol. Zijne Heiligheid de Paus heeft indertijd eens naar het Atlantisch Handvest in indirecte, maar toch in gunstige zin gerefereerd, omdat directe actie de neutraliteit van den Paus zou schaden.

Bien étonnés de se trouver ensemble — thans heeft ook Stalin persoonlijk zijn instemming hiermede betuigd.

CURAÇAO

GOUDEN FEEST OP WELGELEGEN.

Morgen op het feest van de Onbevlekte Ontvangenis van de H. Moeder Gods viert Zuster Marie Helena het gouden feest harer H. Professie in het klooster te Welgelegen. Zuster Marie Helena, in de wereld mejuffrouw Isabelle Herrera, werd 16 Mei 1874 te Curaçao geboren en deed op 8 December 1893 haar H. Professie in de kapel van het pensionnaat Welgelegen. Haar gehele leven was zij werkzaam bij het onderwijs. Achtereenvolgens in het St. Antoniusgesticht, Sint Martinusgesticht, op Aruba, te Santa Maria, Westpunt, Barber, Willibrord, Jan Doret. De laatste jaren verblijft zij in het klooster Welgelegen.

50 JAAR CONGREGANISTE.

Morgen zal Carmela Rosa Tiërs haar gouden feest vieren als lid van de Vrouwen Congregatie te Pietermaai. Morgenochtend om 6.30 uur zal een heilige Mis worden opgedragen om God te bedanken. Om 9 uur zullen alle congreganisten haar gaan feliciteren en haar de gouden feestkroon en nog enkele herdenkingsplaten toereiken. De gehele dag zal er gelegenheid bestaan om de Jubilaresse te feliciteren. Om 18.30 uur zullen er in de Club San Hosé naast de Pietermaai-kerk enkele voordrachten worden gehouden.

KONINGIN EMMA STICHTING.

Deze Stichting had Sint Nicolaas uitgenodigd een bezoek te brengen aan Zaquito. Tot grote voldoening der verpleegden en ook der Eerwaarde Zusters voldeed de Sint aan dit verzoek. Het Muziekcorps van Scherpenheuvel vrolijkte de plechtigheid op.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.:** Sithoc — Staco 0—2; Centrum Santa Rosa 2 — D.S.C. 0—2; Centrum Santa Rosa — Ajax 1—1.

— **K.S.C.: Athletiek:** Hedenavond om 20 uur vergadering van de Athletiek Commissie in het Centro Social Católico.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Gaarne zou ik enig commentaar op het artikel 4 December jl. Commissariaat door de C.P.I.M., overgenomen uit de „La Union" willen leveren.

Papiaments ken ik niet, zodat ik tot mijn spijt niet in „La Union" kan reageren op het Papiamentse stuk.

Ik sta verbaasd over de methode en manier, waarmede de schrijver van „Commissariaat door de C.P.I.M. het domme publiek tracht wijs te maken, dat het salaris toch maar alles is waarop het gehele huishoudelijk budget drijft. Niets is minder waar dan dat.

Eens meer verlof in Nederland vroeg men mij in Den Haag: „U heeft toch een goed salaris?" waarop ik antwoordde: „Wat ik in mijn handen krijg is veel, maar wat ik overhoud is niet meer dan elders." Ieder weet wat ik daarmede bedoelde. Of, de levensstandaard is te hoog, of het salaris te laag.

Och, die arme handelslui te Curaçao, vooral die „eerlijke en van goede trouw zijnde kooplieden". Van eerlijkheid en goede trouw ging ik juist op de fles en toen ik met deze prachtige eigenschappen niet zo zeker was, begon er verdienste te komen.

Weet u nog, geachte schrijver, dat vóór de tijd van Henderson een kratje aardappelen bijna tweemaal zo veel kostte dan de maand nadat Henderson zich had gevestigd? Natuurlijk de aardappelen-markt was juist in die maand overladen, maar met de overige voeding toevallig krek (precies) zender; alles wat Henderson op de markt bracht, werd „toevallig" in de stad goedkoper. „Zijn onze salarissen toen naar beneden gegaan? Neen, de salarissen bleven zoals ze waren en gingen pas naar beneden, toen internationaal alles goedkoper werd.

Weet u, dat velen op de Isla gaarne de salarissen van vroeger terug zouden zien als jullie de koopwaar in de stad naar de oude prijzen terug kon brengen?

Daarom, geen salaris-verhoging, maar prijs-stabilisatie en als dat door een „Commissariaat" tot stand kan worden gebracht, is het te roemen.

„Geef des Keizers wat des Keizers is", en werp niet altijd met drek". Met dank voor de plaatsing,

C. K.

Naschrift: Wij bedanken er hartelijk voor onze journalistieke bezigheid vergeleken te zien met „het werpen van drek".

De geachte meneer zegt bovendien dat wij dit „altijd" doen, terwijl hij zegt de La Union nooit te kunnen lezen, daar hij geen Papiaments „KAN", waaruit blijkt, dat hij ook geen Nederlands KENT.

Wat de vergelijking betreft met Holland, de heer C.K. wil toch niet beweren dat er hier even sober en eenvoudig „oerhollandse deugden" geleefd wordt als in het Vaderland.

Wat die aardappels betreft, als die dan zo goedkoop bij Henderson zijn, waarom kopen de C.S.M.'ers ze dan in Maracaibo? Wist U dat niet, meneer C.K.?

Wij hopen dat de Kamer van Koophandel Uw beschuldiging goed zal lezen, want het gaat toch maar niet aan, ALLE kooplui zoo'n beetje voor oneerlijke diefjes te verslijten. Wij verwachten dan ook van die officiële instantie een protest.

Redactie La Union.

WERELDNIEUWS

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 6 December vervolgden onze troepen ten Noord-Westen van Gomel hun offensieve gevechten waarbij zij nog verschillende plaatsen veroverden.

In het gebied van Tsjernjakhov sloegen onze troepen de aanvallen van grote strijdkrachten van vijandelijke tanks en voetvolk af. Ten Zuid-Westen van Krementsjug braken onze troepen de vijandelijke weerstand en veroverden zij de stad Alexandreya alsook andere hevig versterkte vijandelijke verdedigingspunten.

Deze waren Zernovka, Moskovskaya, Luitinovka, Zalomye, Ploskaya, Butrovka, Krasnotilo, Suvora, Verkoli Put, Vadiana, Constantinovka, Morozovka, Yelezaveta, Volotzovka, Alykinlovka, Novo Nikolayevka, Varvianka en de spoorwegstations Rikhovka, Alenka, Morozovka en Varybatovka.

Als resultaat van een snelle doorbraak sneden onze troepen de spoorlijn tusen Smela en Znamenka door. In andere sectoren van het fronten heersten verkenningsactiviteiten en werd artillerie- en mortiervuur gewisseld.

Tijdens de dag van 5 December ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 33 Duitse tanks. 26 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 6.12).

RUSSISCHE DOORBRAAK IN DE DNJEPR-BOCHT.

Van het front wordt gemeld, dat de slag bij Znamenka in de Dnjepr-bocht spoedig zal zijn beslist. Russische colonnes bevinden zich binnen 6½ kilometer ten Westen en Noord-Westen van de stad en op 5 kilometer van het spoorwegknooppunt, waar de lijn loopt in de richting van Nikolayev en Krivoi Rog. De troepen onder Generaal Malinovsky hebben reeds volgens het communiqué van Maandagavond de spoorlijn tussen Smela en Znamenka doorgesneden, zodat de belangrijke sterkte Krivoi Rog bedreigd wordt (Moskou, (AP) 7.12).

GEALLIEERD COMMUNIQUE VAN NOORD-AFRIKA.

„Te land: Aan het front van het 5e leger maakten onze troepen enkele kleine vorderingen in zekere sectoren. Hierbij veroverden zij verschillende belangrijke hoogten. Elders deed de vijand tegenaanvallen, die op sommige plaatsen een plaatselijk succes boekten en op andere plaatsen werden afgeslagen.

Aan het front van het 8e leger hinderde een zware regenval wederom de voortgang. In alle sectoren werd de druk onderhouden op den vijand, die een algemene linie Ortona-Orsogna-Guardia Grele **bezet.**

In de lucht: De vliegvelden te Eleusis en Kalamaki nabij Athene werden gisteren aangevallen door zware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht. De aanvankelijke berichten geven te kennen, dat het bombardement zeer doeltreffend had. 10 Aanvallende vijandelijke jagers werden neergeschoten.

De samenwerking uit de lucht met de strijd op de grond werd voortgezet, doch op enigszins verminderde schaal vanwege het slechte weer. In de nacht van 5 op 6 December waren gevechtsbommenwerpers actief boven Noord-Italië. 2 Onzer vliegtuigen worden vermist tijdens deze periode". (Algiers, (AP) 7.12).

TITO MELDT NIEUWE SUCCESSEN.

Het communiqué uit het Hoofdkwartier van Generaal Tito meldt verpletterende overwinningen op de Duitse en Quislingstrijdkrachten in Slowenië. Het bulletin maakte melding van grote vijandelijke verliezen en de verovering van grote hoeveelheden materiaal. De felste strijd wordt gemeld nabij Kobarid waar de Duitsers zich terugtrokken na een slag van vier dagen; hierbij lieten zij meer dan honderd doden op het slagveld achter. In een tweedaags gevecht nabij Veliko werden de Duitse en marionetten-troepen gedecimeerd. De vijand verloor 110 manschappen aan doden, waaronder de Duitse Commandant (Londen, (AP) 7.12).

BULGARIJE ZAL DUITSLAND BLIJVEN STEUNEN.

De Bulgaarse Minister van Buitenlandse Zaken Chichmanoff bevestigde op krachtige wijze nogmaals de aanhankelijkheid van zijn land aan Duitsland en deed practisch een beroep op Turkije om buiten de oorlog te blijven in een toespraak in het verantwoordelijkheid op zich gaat nemen voor de verdediging van Zuid-Oost Europa en dat het de Duitsers zal helpen ingeval de Geallieerden er binnenvallen. (Ankara, (AP) 6.12).

DUITSE OFFICIEREN ZOCHTEN VREDE.

Betrouwbare kringen in Bern ontvingen de bevestiging, dat onlangs een poging werd gedaan door een groep hooggeplaatste Duitse officieren, die in ongenade vielen, om tot een vrede met de Geallieerden te geraken. De officieren stonden in nauw contact met leidende Duitse industriëlen. (Zurich, (AP) 7.12).

PROTEST VAN DE „OSSERVATORE ROMANO".

Het Noordamerikaanse Bureau voor Oorlogs Informatie deelde mede, dat een hoofdartikel in het Vaticaanse nieuwsblad „Osservatore Romano" protesteerde tegen de beslissing van de fascistische regering om de Joden te interneren en de Joodse bezittingen in beslag te nemen. Men zegt, dat dit artikel een „grote sensatie onder de bevolking en onrust onder de fascisten" heeft teweeggebracht. Het bericht werd uit Zürich verzonden door den correspondent van het Stockholmse blad „Dagens Nyheter". (New York, (AP) 7.12).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

—In het eerst gemelde Duitse commentaar op de verklaring van Teheran poogde de Duitse radio deze voor te stellen als „nog minder dan verwacht was".

— Uit Zürich wordt gemeld, dat vijf leidende autoriteiten van de Franse Ambassade te Bern zijn afgetreden met het oog op de Duitse houding ten aanzien van Pétain.

— **De Duitse radio maakte bekend, dat de Russen de Duitse linies ten Zuid-Westen van Krementsjug op verschillende punten doorbroken hebben.**

—Volgens het Zweedse blad „Svenska Dagbladet" hebben de studenten van de universiteit in Boedapest Zaterdag een betoging gehouden uit sympathie voor de studenten en leraren van de universiteit in Oslo (Noorwegen), die door de nazies werden gearresteerd.

— Naar men zegt werd Generaal Zimmermann op 3 December in Turijn doodgeschoten door anti-fascistische arbeiders. De Generaal werd gezonden om er de anti-Duitse demonstraties na het Geallieerde bombardement de kop in te drukken.

— De troepen van het 5e leger in Italië hebben een heuvelrug genomen op 10 kilometer ten Zuid-Westen van Mignano. Het 8e leger is de rivier de Moro overgestoken. 4 Duitse tanks werden in een gevecht nabij San Vito buiten gevecht gesteld.

— Italiaanse kringen te Zürich zeggen, dat Mussolini zo goed als geheel verlamd is. Hij zou verblijf houden in een villa aan het Garda meer. Reeds vroeger leed Mussolini een weinig aan verlamming, doch na een behandeling te Lausanne genas hij. In 1938 brak de ziekte opnieuw uit, maar werd weer onderdrukt. Kort vóór de val van het fascisme zou Benito's ziekte weer zijn verergerd.

Nederland.

BEWONDERENSWAARDIG WERK VAN MISSIONARISSEN IN NEDERLANDS NIEUW GUINEA.

Wij lezen in Nederlandse Kroniek:
Dr. Charles O. van der Plas, Voorzitter van de Nederlands Oostindische Commissie in Australië, oud-Gouverneur van Oost-Java en lid van de Raad van Indië, heeft een inspectiereis gemaakt door de onbezette delen van Nederlands Nieuw Guinea. Te Melbourne teruggekeerd heeft hij zijn indrukken medegedeeld aan een medewerker van het daar gevestigde Aneta Bureau.

Grote bewondering gaf hij te kennen voor het werk der Katholieke Missie in dat gebied. Volkomen ongewapend doorkruisen de Paters districten, die nog bewoond worden door koppensnellers, maar niet één hunner is ooit door de inlanders gedood. En ook in dit opzicht onderscheiden deze wilden zich gunstig van de Japanners, die het vorige jaar Bisschop Aerts en 9 van diens Paters op Langgur-eiland vermoordden, en ook andere priesters ter dood gebracht hebben.

Het werk van de missionarissen, die nauw samenwerken met de Regeringsambtenaren, is volgens Dr. van der Plas boven alle lof verheven. Allen zijn in de weer voor de wederopbouw van de hoofdplaats Merauke en van andere streken, die door vijandelijke actie schade geleden hebben. Hierbij bewijzen de technici der Missie de Regering onschatbare diensten.

Toen de Japanners delen van Nederlands Nieuw Guinea binnengevallen waren, namen zij alle Nederlandse priesters gevangen, terwijl zij de gurus, of inlandse onderwijzers, terugzonden naar de Kei-eilanden, waarvan de meesten hunner afkomstig zijn. Maar aangezien de gurus de middelpunten vormden van het maatschappelijke en stam leven, bleken de Papoea's zonder hen onregeerbaar te zijn, zodat de Japanners zich gedwongen zagen hen weder terug te brengen.

De zo hoogelijk door Dr. van der Plas geprezen Missie op Nieuw Guinea is in handen van de Paters van het Heilig Hart, die onder leiding staan van Pater Grent. In het achterland vertrouwde de Regering het onderwijs aan deze Paters toe, omdat zij de bevolking zoveel mogelijk wilde beschaven alvorens zij industriële ontwikkeling of immigratie op grote schaal van de zoveel hoger beschaafde Indonesiërs toestond.

De Papoea bevolking stond nog op de laagste trap van beschaving. Koppensnellen en andere vormen van kanibalisme, die nog niet geheel uitgeroeid waren, vonden hun grondslag in de godsdienst der bevolking en het bleek onmogelijk deze enigszins te beschaven tenzij er een verandering kwame in hun godsdienst.

Het binnenland is drassig en drainering is bijna onmogelijk. Zelfs op honderden mijlen van de kust verheft de bodem zich slechts weinige meters boven de zeespiegel. De Paters evenwel doorkruisen het gehele gebied te voet, waarbij zij vaak moeten zwemmen, of tot aan hun schouders door moerassen waden.

De Nederlands Indische Regering steunt de Missie, en betaalt nog alle kosten van haar scholen. Nieuw Guinea heeft niet minder dan 163 gesubsidieerde en 40 ongesubsidieerde scholen, hetgeen een groter aantal per duizend inwoners is dan ergens anders in Nederlands Oost-Indië.

Tot in de diepste binnenlanden strekt zich de invloed der Missie uit. Op honderden mijlen van de kust vindt men model-dorpen, waar de inlanders onder leiding van priesters en gurus, keurige huizen bouwen aan goed onderhouden straten. Elk dier dorpen heeft een kleine kerk, een groot „guru"-huis (schoolgebouw), en vaak ook een nijverheidsschool.

In het district bij de bergen, diep in het binnenland, heeft de Missie onlangs een school geopend, waar Papoea's opgeleid worden tot gurus. De Regering, die ook deze school subsidieert, stelt zich op het standpunt dat de inlanders slechts de weg der beschaving opgaan, indien de onderwijzers, die hun die weg wijzen, zelf inlanders zijn.

Ondanks de oorlog worden nog herhaaldelijk nieuwe kerken in het binnenland geopend. Tijdens de Japanse inval moesten de Paters een aantal inlandse scholen in bedreigde districten sluiten, maar sinds Nederlands Indische patrouilles de veiligheid hersteld hebben, zijn deze scholen weder geopend.

In het Aneta telegram, waaraan wij deze mededelingen van Dr. van der Plas ontlenen, worden de volgende namen genoemd van Nederlandse priesters, die in Nieuw Guinea werkzaam zijn: P. P. Tillemans, Houboer, De Jong, Drabbe en Meeuwissen.

B.

NEDERLANDSE REGERING VERHEUGT ZICH.

De Nederlandse voorlichtingsdienst te Londen heeft de volgende officiële commentaar geleverd op de verklaring der drie mogendheden, die gisteren is bekend gemaakt:

Naar de mening van de Nederlandse Regering is de verklaring der drie mogendheden weer een belangrijke stap in de richting van de verwerkelijking van de oorlogsdoeleinden der verenigden volken en de Nederlandse Regering verheugt zich eens te meer over het feit, dat de regeringen van Noord-Amerika, Groot Brittannië en Sovjet Rusland volle overeenstemming hebben bereikt. Nederland zal natuurlijk deelnemen aan het verwezelijking van plannen die beogen de nederlaag van Duitsland te verhaasten. Nederlands houding ten opzichte van het tot stand brengen van een nieuwe internationale gemeenschap, waarin de volken in vrede en veiligheid kunnen samenleven blijft onveranderd.

NEDERLANDS KAPITEIN-VLIEGER ONDERSCHEIDEN.

Een Nederlandse Kapiteinvlieger, die als commandant van een vliegtuig 3 vijandelijke duikboten tot zinken heeft gebracht in de Golf van Biskaye heeft het Britse Distinguished Flying Cross ontvangen.

WAINGAPOE OP SOEMBA GEBOMBARDEERD.

Nederlandse en Australische vliegers, die bijna dagelijks over Nederlands Indië vliegen, doen voortdurend uitstekend werk na soms meer dan 3000 kilometer van hun basis te vliegen om vijandelijke verdedigingswerken, opslagplaatsen en vliegvelden in brand te bombarderen. Zo hebben Zondag Geallieerde bommenwerpers, waaronder zich weer enige Nederlandse bevonden, 29 ton bommen op de stad Waingapoe op het eiland Soemba doen vallen, na een lange en uiterst gevaarlijke vlucht.

ALBAANSE HERINNERINGSZEGEL.

In de reeks herdenkingspostzegels, uitgegeven door de posterijen van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, is thans ook een herdenkingszegel voor het door de fascisten bezette Koninkrijk Albanië verschenen: prachtige bloed rode zegel met in het midden de tweekoppige adelaar. De Noordamerikaanse posterijen hebben dus behalve van geallieerde volken, ook van welverdrukte maar om politieke redenen niet tot de Verenigde Volken toegelaten volken van Oostenrijk en Albanië herdenkingszegels uitgegeven, een daad die aller instemming zal hebben.

ZWEEDSE STUDENTEN PROTESTEREN.

Over geheel Zweden protesteerden de studenten tegen de arrestatie op grote schaal van Noorse studenten door de Duitse bezettingsoverheid. Bij een massa-bijeenkomst in de Universiteit van Stockholm deden meer dan 300 studenten een beroep op de Zweedse regering om „te trachten alles te doen wat in haar vermogen ligt om onze Noorse mede-studenten en hun leraren te redden van het lot, dat hen thans bedreigt".

VLIEGTUIGVERLIEZEN.

Sir Archibald Sinclair, de Britse Minister van Luchtvaart, verklaarde voor het Lagerhuis, dat de Noordamerikaanse legerluchtmacht sedert het begin van het jaar 829 bommenwerpers boven Europa verloren heeft. De Royal Airforce verloor 's nachts 2083 bommenwerpers en over dag 106.

DE DOMINICAANSE MIS.—VII.

Dominicaanse ritus handhaaft het oude gebruik, dat men staat onder het Credo.

De betekenis van de „Kelk des heils"

Eenheid van beide offerelementen bij de Dominicanen in Oblatio en Communie bewaard.

HET CREDO.

Over het Symbolum in de Predikheren-mis hier enige opmerkingen.

Vooreerst gaan celebrant en assistenten nooit zitten onder het **Credo** evenmin als onder het **Gloria in excelsis**. Dit zitten was vroeger zó iets ongewoons, dat Martène schrijft nooit gelezen te hebben, dat oud-tijds priester of altaarbedienaars onder gezongen gezangen naar de sessie gingen. En genoemde schrijver had nochtans een zeer lange rij Ordines onder de ogen gehad.

Vervolgens houdt de Prototypus O.P. vast aan de oude stelregel: het Credo wordt enkel gezongen op dagen, waarop een volkstoeloop in de kerk te verwachten is m.a.w. op de hoge feestdagen. Later voerde de Congregatie der Riten om symbolische redenen het Credo in bijvoorbeeld op dagen van Kerkvaders of op andere feesten, die zinnebeeldig met het Credo verband houden. Ook schreef men in volgende eeuwen het Credo voor enkel om het misformulier meer aanzien te geven bijvoorbeeld onder sommige octaven. De Prototypus kent deze gebruiken nog niet. En ofschoon in latere tijden de Predikheren zich vrijwillig of gedwongen aan de algemene Romeinse ritus op het punt van het **Credo** conformeerden, toch verraadt het huidige Missaal nog hier en daar de strenghcid der oudste overlevering.

Wanneer het koor zingt: „Et incarnatus est etc." knielt de priester op beide knieën vóór het midden der outertombe op het planum neer. Achter hem bevinden zich op de onderste trap diaken en subdiaken in dezelfde houding, daarachter de twee acolieten vóór de altaartreden en ten slotte de thuriferarius (wierookdrager) — allen geknield. Aldus gegroepeerd vormen zij, zegt P. Mortier O.P. een kruis met twee balken.

Deze groepering moge een zekere bekoorlijkheid niet ontberen, liturgisch gesproken is zij niet goed te verantwoorden. De Prototypus O.P. vermeldt deze rubriek dan ook niet. En met recht. Wij hebben hier te doen met een gevoelsuiting der latere Middeleeuwen. Een priester in vol ornaat op beide knieën knielend boven op het altaar is een in de officiële eredienst geheel ongewone houding, veraf-staande van de gebaren in grote stijl uit de bloeitijd der Liturgie.

Onder „Et incarnatus est" staat bij de Karthuizers de priester midden vóór het altaar op het planum en buigt hij diep. De Cisterciënsers, Carmelieten Witheren kennen in overeenstemming met de Prototypus O.P. geen eerbewijziging bij genoemde zinsnede.

Na het Credo groet de celebrant de gemeente met: „Dominus vobiscum", waarop hij **Oremus** laat volgen. Dit laatste met geen gebed samenhangende woord is een pover overblijfsel van de Orationes solemnes voor de noodwendigheden van Kerk, overheid en gemeente, oudtijds de Catechumenenmis afsluitend. Op Goede Vrijdag bleef dit schone gebruik nog op zijn oorspronkelijke plaats bewaard.

Hiermee is de Vóórmis ten einde en neemt de Offermis een aanvang.

DE OFFERANDE I.

Alleen de Secreta is oud-Romeins.

Wat de offerande betreft, waarmee de Eucharistie-viering inzet, deze vertoont bij de Dominicanen belangrijke afwijkingen van de Romeinse ritus.

Na de lezing van het Offertorium keert de priester in het midden van het altaar terug. Alsdan neemt — wat wij zouden willen noemen — de formele Oblata-bereiding een aanvang in tegenstelling met de materiële, reeds in de Vóórmis voltrokken.

Alle gebeden, die wij zullen ontmoeten, zijn van Middeleeuwse, meestal Noordfranse oorsprong. Alleen de Secreta is van huis uit oud-Romeins.

De bereiding der Oblata omvat bij de Dominicanen drie ceremonies [samenspraak, oblatie en bewierοking].

1. De Samenspraak.

Vooreerst een samenspraak tussen priester en diaken, die wij hier laten volgen.

Priester: Quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi?"

Deze woorden ontbreken in de Archetypus O.P.

Diaken: Immola Deo sacrificium laudis et redde Altisimo vota tua.

Priester: Calicem salutaris accipiam et nomen Domini invocabo.

Onder deze tweespraak ontdekt de subdiaken de op het altaar staande kelk met pateen, reikt deze den diaken over, die hem aan den priester doorgeeft, terwijl hij diens hand kust.

De bovenaangehaalde texten der samenspraak zijn zeer treffend. Vanzelfsprekend moet men de Oud-Testamentische letterlijke verklaring ervan veronachtzamen en ze enkel uitleggen in de sensus accomodatitius.

In het oude Testament wordt vaak onder „kelk" verstaan het lot door God den mens beschoren: figuurlijk kan de uitdrukking zowel een goed als een kwaad lot aanduiden. In bovengenoemd Offerande-ritueel beduidt dit woord de Eucharistische kelk.

Alsdan ontwaart men met verwondering, welke oer-oude, diepzinnige begrippen, wier pendanten men in de Canon terugvindt, in de samenspraak verwerkt zijn. „Retribuere" en „gratias agere" — „sacrificium laudis" en „oblatio rationalis" — „calix salutaris" en „calix salutis perpetuae" zijn even zovele verwante begrippen.

Soortgelijke samenspraken tussen priester en diaken komen in de Middeleeuwse Liturgieën niet zeldzaam voor. De text ervan is niet altijd eensluidend. In de Archetypus der Dominicanen ontbreekt de inleidingsvraag: „Quid retribuam". Deze moet er later bijgevoegd zijn. Wij vinden in de Franse Missalen van Limoges (1483) en van Marmoutiers (1508) soortgelijke tweespraken ook met de bewuste inleidingsvraag der Dominicanen. Hoogstwaarschijnlijk moeten wij het ontstaan van deze en dergelijke formules toeschrijven aan de invloed der Kruistochten, die veel materiaal niet, alleen op het gebied van reliquieën en legenden, doch ook op dat van de Liturgie, uit het Oosten naar het Westen overbrachten.

De „Samenspraken" zijn van Oosterse oorsprong.

In de Oosterse Liturgieën treffen wij bij de Oblatio, zowel de materiële als de formele, een levendige samenspraak van priester en diaken aan, alsmede allerlei de handeling omrankende gebeden. Frankrijk, meer dan Rome, onder de invloed der Kruistochten zal ook wel menig element uit de Liturgieën van het Morgenland overgenomen hebben. Niet zonder grond mogen wij daaronder ook deze samenspraak bij het Offertorium rekenen.

2 De Oblatie.

Vervolgens heeft de eigenlijke Oblatio plaats. Brood en wijn offert de Dominicaanse celebrant door één enkele handeling.

Tot aan de 13e eeuw, kende men oven het algemeen slechts één acte, begeleid door één formule, om de Oblatio te voltrekken, ofschoon toentertijd de gescheiden offerande en dubbele formule ook reeds voorkwamen. De Dominicaanse ritus houdt de oude, vooral Gallicaanse, overlevering in ere en betoont bij de Offerande en Communie de eenheid der beide elementen.

Merkwaardig mag de formule heten, die de Oblatio vergezelt: „Suscipe Sancta Trinitas, hanc oblationem quam tibi offero in memoriam passionis Domini nostri Jesu Christi: et praesta ut in conspectu tuo tibi placens ascendat et meam et omnium fidelium salutem operatur aeternam".

Syrische en andere Oosterse invloeden bij de gebeden die de Oblatio vergezellen.

De oude Romeinse Basilica-Mis bezat oorspronkelijk slechts twee texten: een gezang voor de offergang der gelovigen naar het altaar — thans **Offertorium** genaamd — een gebed van den priester over de Oblata, gewoonlijk „Secreta" geheten. Micrologus kende omstreeks het jaar 1050 in Rome nog niets anders. Later werd de Secreta verdrongen en moest plaats maken voor verschillende andere gebeden. Al die formules thans de Oblatio, in de Romeinse ritus met al zijn vertakkingen, vergezellend zijn uit den vreemde, vooral uit de landen aan gene zijde der Alpen, geïmporteerde elementen. Het oudste dezer gebeden is waarschijnlijk: „Suscipe Sancta Trinitas". Deze formule heeft haar eigen geschiedenis. Zij stamt uit het Oosten. Terloops zij hier aangestipt, dat een zinswending in het midden de herkomst van dit gebed wel verraadt. „Ascendere" in verband met offerideeën gebruikt, beduidt in het Syrisch „welgevallig aangenomen worden". Aan allerlei Liturgieën, zoals de Jacobietische en Ambrosiaanse, herinnert ons deze formule.

In het Westen komt „Suscipe" voor het eerst voor in het **Liber Precationum van Karel den Kalen** († 877). Waarschijnlijk is het dáár een formule, die de leek sprak bij het overgeven zijner offergaven.

In talloze varianten komt zij in de Middeleeuwen voor. Micrologus weet te verhalen, dat te zijner tijde de beste Liturgische centra — Rome, zoals wij reeds zeiden, uitgezonderd — dit gebed buiten de Secreta als enige Oblatio-formule gebruikten. Ook de Dominicaanse Ritus kent slechts dit enkele gebed naast de verdrongen en uit haar verband gerukte Secreta. De redactie, waaronder dit gebed bij de Predikheren in zwang is, mag zeer beknopt heten. Krachtig en diepzinnig als zij is, herinnert zij hier en daar aan de Canon en vermijdt alle moeilijkheden, door uitbreiding der formule elders opgeroepen.